

FISKERI- OG HAVBRUKSNÆRINGENS FORSKNINGSFOND

FHF fagsamling verdikjede laks

Hell 11.-12.mai 2011

Kjell Maroni
Fagsjef FoU havbruk

”Sammen for fremtiden..”

Foto Marine Harvest Labrus

FISKERI- OG HAVBRUKSNÆRINGENS FORSKNINGSFOND

”TEAM HAVBRUK” i FHF

Merete Bjørgan Schrøder
Kjell Maroni
Kristian Prytz

- fagsjef FoU fiskehelse
- fagsjef FoU havbruk
- FoU-koordinator kvalitet laks/ørret

To faggrupper i ”verdikjede havbruk”

- Kvalitet laks og ørret
  - Arne Andersen
  - Anne Hilde Midttveit
  - Kurt Oppedal
  - Asbjørn Stensvold
  - Trude Astrid Johnsen
  - Eva Haugen
  - Trygve Isaksen
  - Ståle Høyem
  - Svein Hallbjørn Steien (observatør IN)
    - Vara: Monika Karlsen
- Robust laks og bærekraftig havbruk
  - Arnfinn Aunsmo
  - Carl-Erik Arnesen
  - Olav Breck
  - Leif Peder Jørgensen
  - Odd Magne Rødseth
  - Einar Wathne
  - Geir-Elling Nygård
    - Mona Sørgård (vara for Geir-Elling)
  - Kjell Naas (observatør fra NFR)

Godt og tett samspill med NFR, særlig Havbruksprogrammet

5 års visjon – fra Strategisamling verdikjede havbruk desember 2010

Bærekraft, helse og kvalitet

1. Helhetlig plan for ”**bærekraftig havbruk akseptert av samfunnet**” er etablert
2. **Lakselus** utgjør ikke noen trussel mot bestander av ville laksefisk
3. **Rømming er under kontroll** og anses ikke å representere en trussel mot bestander av ville laksefisk
4. ”**Smitteadskillende tiltak**” i forhold til villfisk og innen havbruk er etablert
5. Laks er allment akseptert som en **effektiv og bærekraftig** kilde for sunne marine næringsstoffer
6. **Effektiv og markedsrettet produksjon** gjennomsyrrer hele verdikjeden

Helhetlig plan for ”bærekraftig havbruk akseptert av samfunnet” er etablert

- Prioritere ”forskbare bærekraftskriterier”
- Utvikle, tilpasse og iverksette anerkjente bærekraftsmodeller i næringen
- Publisere resultater vitenskapelig, gjerne i anerkjente tidsskrifter som Science eller Nature
- Kommunisere resultater til allmennheten gjennom presse og andre mediekanaler

Lakselus utgjør ikke noen trussel mot bestander av ville laksefisk

Mål: Ingen luselarver skal spres fra laks i anlegg til villfisk

- Totalstrategi
  - Avl, leppefisk, lokalisering, spyling, vaksine osv:
  - Kontroll uten bruk av medikamenter
- Økt kunnskap om vitenskapelig dokumentert samspill:
  - Laks i anlegg ⇔ Laks i naturen
  - Laks i anlegg ⇔ Sjøørret i naturen

Rømming er under kontroll

og anses ikke å representere en trussel mot bestander av ville laksefisk

- Bidra til å definere hva som vitenskapelig anses å være "akseptabelt" innslag av rømt fisk
- Søke mot å utforske potensial innen ny teknologi
  - Nøter, materialvalg, oppankring m.m.
- Lage teknologiplattform(er)
  - Har sett for mye på enkelt komponenter
  - Eksempel fra Biomasse prosjektet (Exactus)
- Samspillet menneske/teknologi/ledelse/styring

”Smitteadskillende tiltak” i forhold til villfisk og innen havbruk er etablert

- MÅL: Knyttet til reduksjon av ”svinn” – ikke målsatt foreløpig
- Hovedfokus på VIRUS men også LUS
- Epidemiologi som verktøy for økt forståelse av smitteveier og prioritering av tiltak
- Utvikle metodikk for å få økt kunnskap om og dokumentere totale (biologiske, økonomiske, samfunnsmessige) effekter av smitteadskillende tiltak (soner, avstander)
- Økt kunnskap vil gi bedre forvaltningstiltak og øke forståelsen for slike i næringen

Laks er allment akseptert som en **effektiv og bærekraftig** kilde for sunne marine næringsstoffer

- Matvaretrygghet;
  - Dokumentasjon av sikre og trygge grenser for fremmedstoffer (grensegang mot forvaltningsforskning)
- n-3 fettsyrer
  - Alternative kilder
  - Effektiv utnyttelse av n-3 fettsyrer fra fôret (avl)
  - Laks som netto produsent av marine n-3 fettsyrer
- ”Hele laksen”
  - Dokumentasjon av positive effekter på human helse, ikke bare enkeltkomponenter
  - Trygg og sunn mat

Effektiv og markedsrettet produksjon gjennom hele verdikjeden

- Foredlingskvalitet
  - Kunnskap i verdikjeden som kan redusere tap som følge av nedklassing / avvik på filetlinjen
- Forståelse av vekstmønster, veksthastighet, sesongeffekter og innvirkning på
  - Næringsbehov og sesong
  - Fiskehelse
  - Produktkvalitet
- Ferskvannsfasen
  - Betydning for vekst, helse og kvalitet i sjøfasen

Denne fagsamlingen

- Hadde vært kjekt om folk meldte seg på innen fristen!!
  - Flere kunne fått plass!
  - Spart oss for mye arbeid!
- Presentasjoner av resultater fra prosjekter finansiert helt eller delvis av FHF, men også andre
- Presentasjoner av muligheter fremover
- FHF vil ta med signalene fra næringen spesielt, men også fra hele samlingen, presentasjoner og diskusjoner i det videre prioriteringsarbeidet
  - Og HUSK: Prioritering betyr at ikke alt kan prioriteres!!
  - Og HUSK: Kunnskap som ikke er tatt i bruk er ikke nyttig for noen!!

www.fhf.no